

Yttrande avseende Utkast till lagrådsremiss Revisionsutskott m.m.; genomförande av 2006 års revisorsdirektiv

Kollegiet för Svensk Bolagsstyrning har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade utkast till lagrådsremiss. Kollegiet begränsar sitt svar till frågan om revisionsutskott i börsnoterade bolag, dvs. de frågor som behandlas i avsnitt 15 samt relevanta delar av avsnitt 19.

Allmänt

Kollegiet ser i huvudsak positivt på den beredning av ärendet som skett sedan betänkandet SOU 2007:56 lades fram och de förslag som redovisas i utkastet. Visserligen är Kollegiet, som med eftertryck framförts under beredningstiden, i grunden kritiskt till den ökade detaljreglering i lag av bolagsstyrelsers uppgifter och organisation som detta förslag innebär och hade föredragit en lösning genom självreglering i enlighet med vad som förutskickades i betänkandet. Samtidigt har Kollegiet förståelse för de svårigheter med en sådan lösning som diskuteras på sid 108-109 i utkastet och inser att direktivet knappast lämnar medlemsstaterna något handlingsutrymme i det avseendet.

Givet dessa förutsättningar uppskattar Kollegiet regeringens principiella synsätt att inte gå längre i reglering än vad direktivet kräver. Särskilt vill Kollegiet uttrycka sitt stöd för slutsatsen att, med hänvisning till direktivets artikel 41.5, lämna till det enskilda bolaget att avgöra om de uppgifter som åläggs revisionsutskottet skall fullgöras av ett särskilt utskott eller av styrelsen som helhet. Kollegiet uppskattar också inställningen att lämna till självregleringen att precisera eller ytterligare utveckla lagens minimikrav, om så befinns lämpligt. Kollegiet kommer, i den anpassning av koden som kommer att ske som följd av denna och annan aktuell lagstiftning, att överväga behovet av sådan komplettering.

Viktigare kritiska synpunkter

De punkter där Kollegiet främst har kvarstående invändningar mot förslaget är dels kravet på att en ledamot i revisionsutskottet alternativt styrelsen skall utpekas som särskilt kompetent inom redovisning eller revision, dels att denna person måste vara oberoende. Kollegiet framförde kritiska synpunkter mot den första av dessa punkter redan i sitt remissvar på utredningsbetänkandet men finner det angeläget att här upprepa den kritiken och även peka på olägenheten med att kräva att just denna person ska vara oberoende.

Beträffande den första punkten har Kollegiet, liksom flera andra remissorgan, pekat på risken att detta i det svenska rättssystemet leder till en differentiering av ledamöternas ansvar som rimligtvis varken kan vara avsedd eller eftersträvad. Detta kommer att försvåra rekryteringen till särskilt mindre bolags styrelser, där en person med sådan kompetens, särskilt om denne är ensam om att uppfylla detta krav, riskerar att åläggas ett väsentligt större ansvar än andra ledamöter vid ett eventuellt bolagsfallissemang. Detta riskerar också att leda till en press uppåt för styrelsearvoden, generellt och/eller särskilt för denna roll.

Det är mot den bakgrunden svårt att förstå nödvändigheten av att följa direktivtexten så bokstavstroget som skett här. Det bakomliggande syftet torde lika väl kunna uppnås genom en bestämmelse med innebörd att den kompetens som åsyftas skall finnas inom utskottet som helhet.

Att kraven på oberoende och särskild kompetens måste kombineras i samma person riskerar att ytterligare försvåra rekryteringen till bolagsstyrelser. Särskilt torde detta gälla i mindre börsbolag, vilkas styrelser ofta endast uppfyller Stockholmsbörsens minimikrav om två ledamöter oberoende av bolagets större ägare. Om enbart en av dessa är ”godkända” för att uppfylla kravet på redovisnings- eller revisionskompetens innebär det en, såvitt kan bedömas sakligt svagt motiverad, begränsning av urvalet av styrelseledamöter. Det kan vidare anmärkas att det ökade ansvar som det innebär att vara utpekad som särskilt insatt i redovisnings- eller revisionsfrågor ska bäras av en ledamot som är oberoende, dvs. som inte har någon koppling till bolaget. Att få en helt oberoende person, utan direkt intresse i bolagets verksamhet, att axla detta ansvar kan vara svårt eller i vart fall komma att kräva en hög ersättning.

Även här borde man enligt Kollegiets uppfattning kunna tolka direktivets text mer med utgångspunkt från dess andemening än bokstav. Det kan noteras att man i Storbritannien tillåtit sig en sådan tolkning. I punkt 7.1.1 i ett nytt kapitel av Disclosure Rules and Transparency Rules Sourcebook (DTR)¹ för implementering av 8:e bolagsdirektivet anges sålunda: *At least one member of that body must be independent and at least one member must have competence in accounting and/or auditing.* Att detta skall tolkas som här angetts framgår klart av förarbeten till de nya brittiska reglerna.

Redaktionella kommentarer

Utöver ovan angivna synpunkter vill Kollegiet fästa uppmärksamheten på några punkter av närmast redaktionell art:

Sid 110, 2:a st. under rubriken *Vilka företag skall ha ett revisionsutskott*

Enligt beslut av Finansinspektionen har Nordic Growth Market (NGM) återfått rätten att bedriva börsverksamhet, varför även företag vars aktier är upptagna till handel vid den reglerade marknaden NGM Equity kommer att omfattas av de aktuella bestämmelserna.

Sid 112, 1:a och 3:e st.

Regel 3.8.3 i den tidigare koden motsvaras av regel 10.2 i nu gällande kod, och not 5) motsvaras nu av not 7).

Sid. 149 sista raden och sid. 150 första raden

Det anges där att kravet på oberoende gäller ”i relation till bolaget, dess ledande befattningshavare eller kontrollerande aktieägare”. Samtliga dessa kriterier måste dock vara uppfyllda för att oberoende skall föreligga, varför ’eller’ bör bytas ut mot ’och’. Alternativt kan meningen negeras: ”Kärnpunkten är att ledamoten ... inte får vara beroende i relation till bolaget, dess ledande befattningshavare eller kontrollerande aktieägare.”

Stockholm den 18 december 2008

KOLLEGIET FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

Per Lekvall
Sekreterare

¹ I Storbritannien genomförs 8:e direktivet genom FSA:s regler för London Stock Exchange, ingående i The Financial Services and Markets Act 2000 (FSMA).